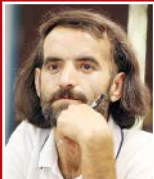

رستاخیز ادبی ایران در آندلس

بررسی دوران طلایی تاریخ ادبیات ایران با رویکردی تازه از سوی دکتر خواکین رودریگز ورگاس
برای نخستین بار در دنیای اسپانیایی‌زبان‌ها منتشر شد

علی مظاهری
گروه فرهنگ و هنر

دکتر خواکین رودریگز وگاس با کتاب تازه‌اش که به رستاخیز ادبی ایران پس از اسلام پرداخته، فصل تازه‌ای از ایران‌شناسی و پژوهش فرهنگ غنی و سرشار ایران اسلامی را رویاروی دنیای اسپانیولی‌زبان‌ها باز کرده است. این پژوهشگر ایران‌شناس پیش از این نیز با پدیدآوردن آثاری به معرفی شاهکارهای گران سنگ ایرانی

انتقال میراث فرهنگی از شرق به غرب

این پژوهشگر در کنار همکاری و همراهی با ایرانی فرهنگ جمهوری اسلامی ایران در مادرید در امر آموزش زبان فارسی نیز کوشایی دارد. رویکردی وگاس در کتاب تازه‌اش «زنانسن ادبی ایران»^{۱۱} رستاخیز ادبیات فارسی را از بامداد اسلام تا سقوط سامانیان با روندی تاریخی، پی گرفته و بررسی کرده است. رویکرد او در این پژوهش، پرداختن به سندهیزوئست انتقال میراث فرهنگی و ادبی ایران پیشاسلام (به ویژه سندهیزوئست سامانیان) به ایران مسلمانان است که در روندی تقریباً خاموش طی حدود دو سده به درازا انجامید و به گونه‌ای ناگهانی در عصر سامانیان به فوران شگوفایی و درخششی چشمگیر رسید. نویسنده در کتاب زسانسن ادبی ایران به براسستی سهم راستین ایرانیان را در صدر اسلام به ما نشان داده. روشن می‌کند که چگونه فرهنگ عربی-اسلامی و فرهنگ ایرانی-ساسانی به یک هم‌زیستی کامل رسیده‌اند و به عبارتی فرایند «ایرانی شدن» فرهنگ عرب و اسلامی» همچنین «ایرانی سازی فرهنگ ایران» را به روشنی در این پژوهش درمی یابیم.

فرهنگسازی کلاسیک ایرانیان

خواننده در این پژوهش از سالاری و عهده‌داری ایرانیان در امر فرهنگسازی اسلام کلاسیک در طول سده‌های آغاز می‌شود که اتفاقا بسیار مهم و اثرگذار بوده یعنی دورانی که از آغاز عصر عباسی تا استقلال ایران و در ادامه‌اش سده دهم میلادی را پوشش می‌دهد که در این میان، انکار فرهنگ ایرانی-اسلامی به‌گونه‌ای ناگهانی بافرمانروایی ساسانیان روبرو شده به تجلی درآید. ارج و ورش این پژوهش را آنجایی بیشتر درمی‌یابیم که می‌بینیم تاکنون هیچ کتابی در زبان اسپانیایی درباره تاریخ ادبیات فارسی نوشته نشده

 سده‌های زرین ادبیات فارسی

دکتر خواکین درباره فصل یادشده به جام جم توضیح داد: «این دوران را در فصلی با «سده‌های زرین ادبیات فارسی» چکیده‌وار بررسی کرده‌ام و تاریخ ادبیات فارسی را از آغاز آن یعنی سده نهم میلادی تا ۱۴۹۲ (سالمرگ جامی) بازنگریسته‌ام، یعنی همان دوره‌ای که در نگاره ایران پژوهان «عصر طلایی ادبیات فارسی» تلقی می‌شود.»

باید افزود، هرچند این روند شوک‌گفای فرهنگی و ادبی و هنری باز پره‌های دیگری نیز برپسیده‌اند اما از حق ن‌گذریم کتاب «ن‌س‌س ادبی ایران» با ر‌یکرد دیگران و متفاوت‌ش، خواننده را به ر‌ست‌خ‌ازن ادبی ایرانیان آ‌ش‌ن‌ا می‌کند؛ آ‌م به گونه‌ای که امید می‌رود از مرجه‌های ایران شناسی در زبان اسپانیایی به شمار رود؛ چراکه ا‌قی‌های باز و وسیع ر‌اف‌ر‌و اسپانیایی زبان‌ها ر‌ای بررسی زبان و ادب پارسی گ‌شوده است.

خصلت فرهنگی مردم ایران

دکتر رودریگز وراس همچین با اشاره‌ای به سیر تاریخی گذشته چنین گفت: «هنگامی که در نیمه دوم سده هفتم میلادی، عرب‌ها مسلمان به [عارات یا] فتوحات بویژه در سرزمین ایران وارد آوردند، امپراتوری بزرگ ساسانی سقوط کرد، ولی تمدن و خلقت خاص مردم ایران و فرهنگ آن‌ها هر چند باقی و پایا ماند.» وی افزود: «هرچند ایرانیان پس از قزلباش‌ها گرییدن به اسلام که بیش از دو سده به طول انجامید، در سده دهم میلادی وزیر پرچم اسلام با یک نیروی عظیم و هژمونیک اثرگذار دوباره سربازپورند، ایران در قامت یک تمدن [مادر] ظهور کرد و برای بیش از یک هزاره، همین فرهنگ ایرانیان بود که در قالب اسلامیت زاده شد و دور محور فرهنگ اسلامی بخش مهمی از جهان آن دوران را تشکیل داد. از آسایای مرکزی تا هند را بویژه سرزمین تمدنی فرهنگی خود گرفت.»

به گفته این پژوهشگر: «گرویدن ایران به اسلام، شوکی بود که تمام ساختارهای باستانی را در هم شکست و ظاهر این ملت اراتا دو سده در سکوت، البته به قول استاد زرین کوب فرورید [سکوتی که می توان آن را دگردیسانه وصف کرد] سکوتی که در سده نهم میلادی آغاز به شکستن کرد و در سده دهم سرانجام به شکوفایی دست یازید».

بازیابی فرهنگی با آیین‌های ایرانی

دکتر خواجه‌نادر داماد داد: «این خودشکوفایی به مثابه غوغایی بود و به گونه‌ای رستاخیزان شباهت داشت که در ادامه‌اش از نظر سیاسی به استقلال ایران از خلافت بغداد منجر گردید و از نظر فرهنگی و ادبی نیز بازآیاری فرهنگی و آیینی [مانند جشن‌های یزدی‌نفته‌شده و حتی اسلامی‌ده تیرروز و مهرگان و سده و...] پذیرفتند. تولد ادبیات فارسی را به این امر باید آورد».

موضوع کتاب رنسانس ادبی ایران به گفته نویسنده‌اش همین رستاخیز و تولد ادبیات فارسی در دوران اسلامی منتهای تا رفاهیات و سقوط سامانیان است که در این میان، عناصر ادبیات ساسانی و همنهستی و تلفیق متقابل خاص تمدن‌های کلاسیک یا پیشین (اسلام و ایران) نیز از دید پنهان نام می‌ماند و به سنجش و بررسی درمی‌آید».

روریکزور وگاس نتیجه گرفت: «کتاب یادشده بنابراین به روایت سرگذشت ایرانی می‌پردازد که گرچه به دین جدیدی گروید اما نه‌تنها هویت خود را دست نداد بلکه آن را بازپیرایی کردیم ما دین جدید همگرا نمود و با خلاقیتی چشمگیر این هویت بدین فرهنگی را با هویت دینی نوآیینش وفق داد، تکمیل کرد و در قالبی روشن با تازه‌نفسی؛ این چنین زیست و اثرگذاری‌اش را از سر گرفت».

به گفته دکتر خواکین: «ایران همراه با چین و هند، یکی از کانون‌های سه‌گانه فرهنگ آسیایی را تشکیل می‌دهد و عملاً در تمام عرصه‌های اسلام تأثیر آشکاری داشته است؛ [به‌گونه‌ای که بسیاری پژوهشگران تمدن اسلامی را بازنمود تمدن و فرهنگ ایرانی می‌شمارند].»

برش

سیراز دوسده سگوت

نس ادبی ایران پس از دو سده سکوت» از سوی
ندالا در مادرید اسپانیا سال ۲۰۲۴ در ۵۶۶ برگ
آراسته شده است. خواکین، دانش آموخته زبان
فات اسلامی از دانشگاه مشهور کمیلوتنسه ایکی

تلاقی ناگزیر شعر با دنیای دیجیتال

مزدک نتیجه‌ای، شاعر، روزنامه‌نگار و منتقد ادبی در کتاب اخیر خود با عنوان «ادبیات در وضعیت متاورس»، به بررسی تأثیرات متاورس و فناوری‌های دیجیتال بر ادبیات و شعر معاصر پرداخته و از خلال آن بیان می‌کند که چگونه ارتباطات امثل‌شده می‌تواند:

ی عرصه‌های زندگی‌نمای جدیدی را پدید آید و به تغییر سبک، بلکه خود تغییر ذائقه، تغییر مرادفات، سبک، لهجه و ادبیات خواهد کرد. به نظر من این یک ضرورت صنعتی شدن همه‌شده‌اند و نمی‌توان خلاف

یک به‌شکری خلق در سرایش شعر تبدیل‌شد. اما همچنین شعر از زبان و فرم شعر ایجاد کند، اما همچنین ادبیات انسانی مطرح می‌شود. تگرانی‌هایی درباره از هوش مصنوعی مطرح می‌شود. کتاب تأکید یک پروژه مشترک انسان-ماشین تبدیل‌شد.

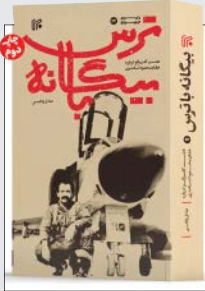
موش‌های برون ریخته می‌شوند

هنرمندان سراسر جهان همچنان درباره تأثیرات عملیات طوفان الانقاص و تغییری که در وضعیت سیاسی و اجتماعی منطقه و جهان داده است، به خلق آثار هنری مشغول هستند. محمدرضا جری کاریکاتوربست، در این اثر تأثیر این عملیات را در شکست غیرقابل جبران نظامی و اطلاعاتی رژیم مهابونیستی می‌داند که باعث شدن این رژیم بهیمنه نظامی خود را که با تبلیغات و حمایت بی دریغ غرب بخصوص آمریکا به وجود آمده بود، از دست بدهد.

قاپ مقاومت

نقش

دوره‌می صمیمی خلیبانان نیروی هوایی و هوانپوزر
به بهانه نقد و بررسی کتاب «پیگانه بانرس: هشت
هفت و یک روز دربار خلیبان محمود اسکندری» نوشته
صادق وفایی شامگاه دوشنبه در خانه‌موزه دکتر
شیرعی تبریزی برگزار شد. محمود اسکندری متولد
۱۳۰۱ اسفندماه نیروی هوایی ارتش جمهوری اسلامی
و غیرممکنی را در طول جنگ، تبدیل به عملیات
پایخ به سولات میثم رشیدی مهرآبادی، مجری
محمود اسکندری، به بیان خاطراتی از شهیدان
لبرضا یاسینی و دیگر اینانگران نیروی هوایی چون
تقی و... پرداخت. در ادامه نشست حمید ندیمی
ده خلیبان حبیبعلی ذوالفقاری، امیر خلیبان جلال
وفایی و امیر جانباز خلیبان غلامرضا رضانی از نیروی هوایی
و اطرافیان خلیبان غلامرضا شهرست از هوانپوزر
گ و رشادت‌های خلیبانان پرداختند.